

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Razred 76 (3)



INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1. Aprila 1930.

PATENTNI SPIS ŠT. 6909

Kos Fran, trgovec, Ljubljana.

Vijalo za navijalni stroj.

Prijava z dne 9. aprila 1929.

Velja od 1. oktobra 1929.

Dosedanja vijala za štrene pri navijalnih strojih v pletilni industriji, imajo v splošnem to napako, da je njih konstrukcija robustna in predvsem, da je njih vležanje nepraktično, ker so se morala v svrhu nameščenja nove štrene snemati s stroja. Tudi je znano, da se je pri dosedaj uporabljanih vijalih take vrste često dogajalo, da se je vijalo vsled nenadnega potega niti skušalo sunkovito zavrteti, vsled česar bi se odvilo trenutno preveč niti. Priprave, ki so preprečale tako trenutno odvijanje niti, so pa zelo okorne. — Predmetni izum se nanaša na vijala, ki so po konstrukciji enostavna in imajo majhno težo. Vležajena so tako, da jih ni treba snemati s stroja, če se hoče nanje nataknuti novo štrene. — Tudi je pri teh novih vijalih z zelo enostavnimi sredstvi preprečeno vsakršno sunkovito vrtenje.

Izum je natančneje obrazložen na podlagi priložene risbe, v kateri kaže sl. 1 naris vijala, sl. 2 presek po črti A—B slike 1, sl. 3 detajl vijala in sl. 4 isto v preseku.

Vijalo je vrtljivo okoli osi 1, ki je na enem koncu zožena v vrat 2, opremljen deloma z navojem 3. Na vratu sta nameščeni ploščici 4, 4'. Slednji ploščici in matica 5 služijo za pritrditev osi 1 na držaj vijalu, ki je fiksno nameščen na navijalnem stroju. — Os 1 je tudi na drugem koncu zožena v vrat, ki je podaljšan v vijak 7. Slednji ima na dveh straneh odpiljene navoje (sl. 1 in 3), tako se nanj natakne ploščica 8, ki ima v sredini primerno odprtino, ne

more zavrteti okoli osi 1. — Matica 9 pritiska ploščico 8 ob klobučevinasta obroča 10.

Vijalo samo obstoja iz dveh okroglih pločevinastih plošč 11, 11'. Plošča 11 je pritrjena na obroču 12, ki je vrtljiv okoli osi 1. — Obe plošči držijo skupaj svorniki 13. Na plošči 11 so nadalje pritrjena pločevinasta vodila 14, v katerih so vzdolž gibljive držalke 15. Le-te so iz železne žice in nanje se natakne štrene. Gibanje vsake držalke 15 v pripadajočem vodilu 14 je omejeno vsled nastavka 16 in po dveh klincih 17. Na vsakem svorniku 13 je nameščeno po eno spiralno pero 18, katerega en konec 19 se opira ob sosednje vodilo 14, drugi konec 20 pa leži v zarezi 21 (sl. 3 in 4) sosednje držalke in jo torej normalno pritiska na ven. — Na analogen način se vse držalke 15 potiskajo z rahlim pritiskom na ven.

Delovanje vijala po tem izumu je sledeče. Štrene se natakne na držalke 15, ki je primerno napeta vsled elastičnosti držalk. Vijalo se vsled potega niti enakomerno vrtili. Sunkovito zasukanje vijala vsled neenakomernega potega niti, preprečata klobučevinasta obroča 10, a svojim trenjem ob ploščo 11' vijala.

Nameščanje štrene je pri teh vijalih zelo enostavno. Vijalo pri natikanju nove štrene ni treba sneti s struja, temveč se štrene s strani enostavno namesti, ker ima vsako vijalo svojo posebno kratko os 1, ki je vležajena samo na enem koncu.





